

**PROGRAM XXIX OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI
CHIROPTEROLOGICZNEJ
Poznań, 16–18 września 2022 r.**

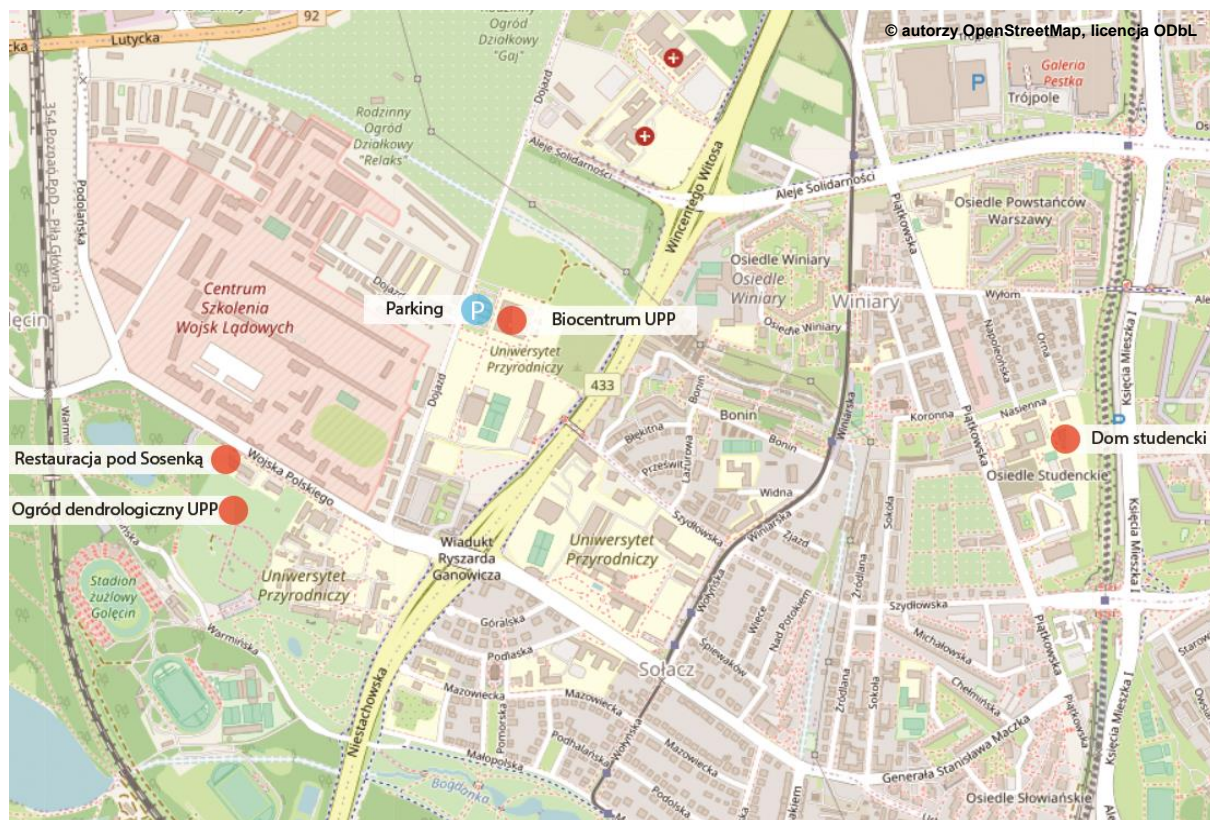
Piątek, 16 września 2022 r.	
10:00-11:00	Rejestracja uczestników XXIX OKCh
11:00-14:00	GACOPYRZ POD SUFITEM – warsztaty dotyczące udzielania porad i ochrony schronień nietoperzy w budynkach, część I (PTOP Salamandra)
11:00-11:15	Wprowadzenie – czemu służy poradnictwo dotyczące nietoperzy: <i>Marta Kepel</i>
11:15-12:00	Jak budować porozumienie i prowadzić rozmowę w sytuacjach konfliktowych: <i>Małgorzata Koput, Marta Kepel</i>
12:00-13:00	Rodzaje zgłaszanych spraw dotyczących nietoperzy – poradnictwo i argumentacja: <i>Andrzej Kepel, Marta Kepel</i>
13:00-13:30	Co mi się przytrafiło! – wymiana doświadczeń i dyskusja uczestników
13:30-14:15	<i>Obiad</i>
14:15-17:00	GACOPYRZ POD SUFITEM – warsztaty dotyczące udzielania porad i ochrony schronień nietoperzy w budynkach, część II (PTOP Salamandra)
14:15-14:30	Prawne aspekty obecności siedlisk nietoperzy w budynkach: <i>Andrzej Kepel</i>
14:30-15:30	Ochrona schronień nietoperzy zajmujących strychy, wieże i inne obszerne, nadziemne części budynków: <i>Rafał Szkudlarek</i>
15:30-16:30	Ochrona schronień nietoperzy „szczelinowych” i niektórych innych kryjówek tych zwierząt w budynkach: <i>Marta Kepel, Andrzej Kepel</i>
16:30-17:00	Co działa, a co nie działa? – wymiana doświadczeń i dyskusja uczestników
16:00-19:00	Rejestracja uczestników XXIX OKCh
17:00-18:00	„Oko w oko z wampirem” – fotorelacja z wyprawy do Meksyku 2022: <i>Katarzyna Janik-Superson, Katarzyna Thor, Aneta Zapart</i>
18:00-19:30	Walne Zebranie Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Nietoperzy (OTON)
20:00-23:00	<i>Kolacja (Restauracja Pod Sosenką)</i>

Sobota, 17 września 2022 r.	
08:00-09:00	<i>Śniadanie</i>
08:00-09:00	Rejestracja uczestników XXIX OKCh
09:00-09:15	Otwarcie konferencji
09:15-10:30	SESJA REFERATOWA – prowadzący Ireneusz Ruczyński
09:15-09:30	Czynniki socjoekonomiczne mogą poprawić modele statystyczne wyjaśniające występowanie nietoperzy w Polsce: <i>Beata Bramorska, Ireneusz Ruczyński, Luca Maugeri, Michał Żmihorski</i>
09:30-9:45	Puszczyki a nietoperze w Jaskini Szachownica – dalsze dowody na oportunistyczny charakter drapieżnictwa: <i>Grzegorz Lesiński, Maurycy Ignaczak</i>
9:45-10:00	Kto wcześniej wstaje ćmę dostaje – relacja troficzna pomiędzy kwitnącymi wczesną wiosną wierzbami <i>Salix</i> spp., ćmami <i>Orthosia</i> spp. i mopkami zachodnimi <i>Barbastella barbastellus</i> : <i>Grzegorz Apoznański, Andrew Carr, Magnus Gelang, Tomasz Kokurewicz, Alek Rachwald</i>
10:00-10:15	Nachodzenie na siebie nisz pokarmowych nietoperzy Puszczy Kozienickiej: <i>Katarzyna Janik-Superson, Błażej Wojtowicz, Jakub Lach, Dominik Strapagiel</i>
10:15-10:30	Próba identyfikacji osobników karlika malutkiego <i>Pipistrellus pipistrellus</i> na podstawie wzorów włókien kolagenowo-elastynowych ich skrzydeł: <i>Wojciech Olma, Katarzyna Sycz, Mirosław Jurczyszyn</i>
10:30-11:00	<i>Przerwa kawowa</i>
11:00-12:15	SESJA REFERATOWA – prowadzący Alek Rachwald
11:00-11:15	Dlaczego samce mroczaka posrebrzanego <i>Vespertilio murinus</i> tworzą kolonie?: <i>Ireneusz Ruczyński, Ewa Komar, Zuzanna Hałat, Marcin Zegarek, Dina K.N. Dechmann</i>
11:15-11:30	Samce mroczaków posrebrzanych żerują socjalnie: <i>Zuzanna Hałat, Dina K.N. Dechmann, Marcin Zegarek, Jenna E. Kohles, Marion Muturi, Maria C. Calderón-Capote, Ireneusz Ruczyński</i>

11:30-11:45	Życie w kolonii pozwala samcom nietoperzy na istotne oszczędności energii w okresie reprodukcji: <i>Ewa Komar, Paulina A. Szafrąńska, Dina K.N. Dechmann, Lara Keicher, Dominika Koprowska, Ryan J. Shipley, Ireneusz Ruczyński</i>
11:45-12:00	Kondycja mopków zachodnich <i>Barbastella barbastellus</i> w koloniach rozrodczych. Wstępne wyniki badań: <i>Iwona Gottfried, Tomasz Gottfried, Agnieszka Klink, Ludmiła Polechońska</i>
12:00-12:15	Porównanie detekcji echolokacji nietoperzy z wykorzystaniem różnych wersji rejestratorów AudioMoth w terenie: <i>Marcin Zegarek, Paweł Federowicz, Mateusz Jochym, Ewa Komar, Ireneusz Ruczyński</i>
12:15-13:30	<i>Obiad</i>
13:30-13:50	Maurycy Ignaczak (OTON): Konkurs rozpoznawania nietoperzy
13:50-14:50	SESJA REFERATOWA – prowadzący Grzegorz Lesiński
13:50-14:05	Nordowe Nocki – skład gatunkowy, rozmieszczenie i liczebność nietoperzy w najdalej na północ wysuniętym zimowisku w Polsce: <i>Aneta Zapart, Julia Kończak, Mateusz Ciechanowski, Zuzanna Wikar, Konrad Bidziński, Martyna Jankowska-Jarek</i>
14:05-14:20	Efekte adaptacji nieużytkowanych piwniczek ziemnych na zimowiska nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym – 12 lat doświadczeń: <i>Adam Olszewski</i>
14:20-14:35	Aktywność dobową i sezonową nietoperzy w różnych partiach systemu jaskiniowego – wyniki wstępne: <i>Andrea Pereswiew-Soltan, Gabriele Filippin</i>
14:35-14:50	Największe zimowiska nietoperzy w Polsce w latach 2005-2018: <i>Witold Grzywiński, Andrzej Węgiel, Rafał Bernard, Grzegorz Błachowski, Mateusz Ciechanowski, Radosław Dzieciotowski, Magda Dzięgielewska, Joanna Furmankiewicz, Elżbieta Fuszara, Maciej Fuszara, Grzegorz Gołębnik, Iwona Gottfried, Tomasz Gottfried, Wojciech J. Gubała, Mariusz Gwardjan, Janusz Hejduk, Maurycy Ignaczak, Karolina Ignaszak, Katarzyna Janik-Superson, Radosław Jaros, Mirosław Jurczyszyn, Andrzej Kepel, Anna Kmiecik, Paweł Kmiecik, Marek Kowalski, Leszek Koziróg, Grzegorz Lesiński, Jakub Nowak, Adam Olszewski, Krzysztof Piksa, Michał Piskorski, Tomasz Postawa, Ireneusz Stec, Wojciech Stephan, Michał Sykut, Rafał Szkuclarek, Dariusz Węclawek, Grzegorz Wojtaszyn</i>
14:50-15:20	<i>Przerwa kawowa</i>
15:20-16:20	SESJA POSTEROWA – prowadząca Iwona Gottfried
16:20-17:20	SESJA REFERATOWA – prowadzący Witold Grzywiński
16:20-16:35	Problemy ochrony nietoperzy w rejonie autostrady A2: <i>Jan Cichocki, Agnieszka Ważna, Ewa Patalas</i>
16:35-16:50	Wybiórczość kryjówek i wieloletnie zmiany struktury zgrupowania nietoperzy zasiedlających budynki na Pomorzu Gdańskim: <i>Mateusz Ciechanowski, Martyna Walaszewska, Zuzanna Wikar, Weronika Ardzińska, Konrad Bidziński, Anna Czablewska, Martyna Jankowska-Jarek, Tomasz Jarzembowski, Marta Kepel, Tomasz Narczyński, Klaudia Otczyk, Agnieszka Przesmycka, Grażyna Sadowska, Emilia Szybor, Marta Szurlej, Aneta Zapart</i>
16:50-17:05	Pierwsze lata funkcjonowania Centrum Obrączkowania Nietoperzy: <i>Błażej Wojtowicz, Anna Bator-Kocoł, Iwona Gottfried, Grzegorz Lesiński, Grzegorz Błachowski, Michał S. Wojciechowski</i>
17:05-17:20	Światowe trendy w chiropterologii. Przegląd badań przedstawionych na 19 th International Bat Research Conference (IBRC 2022) w Austin w Teksasie (7–12.08.2022): <i>Katarzyna Thor, Katarzyna Janik-Superson, Aneta Zapart</i>
17:20-17:45	Maurycy Ignaczak (OTON): Rozstrzygnięcie Konkursu rozpoznawania nietoperzy
17:45-18:00	Zakończenie XXIX OKCh
19.00-24.00	<i>Kolacja przy ognisku (Ogród Dendrologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu)</i>

Niedziela, 18 września 2022 r.	
09:00-10:00	<i>Śniadanie</i>
10:15-14:30	WYCIEZKI POKONFERENCYJNE (PTOP Salamandra, SMF Kernwerk)
10:15-12:15	JAK PRUSACY BUDOWALI DLA NIETOPERZY: Fort Va w Poznaniu (3 grupy, start co 30 minut)
11:15-14:30	BAT HILTON: zimowisko zastępcze na Kobylimpolu (10 grup, start co 15 minut)

LOKALIZACJA ISTOTNYCH MIEJSC XXIX OKCh

- Biocentrum Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (miejsce warsztatów, sesji, śniadań i obiadów) – ul. Dojazd 11
- Darmowy Parking obok budynku Biocentrum (miejsce parkowania podczas całej OKCh)
- Restauracja „Pod Sosenką” (kolacja w piątek 16.09) – ul. Wojska Polskiego 87
- Ogród Dendrologiczny UPP (kolacja w sobotę 17.09) – wejście obok Coll. Cieszkowskich, ul. Wojska Polskiego 71c
- Dom studencki „Jurand” (miejsce zakwaterowania) – ul. Piątkowska 94A

GACOPYRZ POD SUFITEM

– warsztaty dotyczące udzielania porad i ochrony schronień nietoperzy w budynkach

Do udziału w Warsztatach zaproszono w szczególności osoby, które mają do czynienia z udzielaniem telefonicznych lub bezpośrednich porad związanych z nietoperzami (na wszelkie tematy), a także z planowaniem, realizacją lub nadzorowaniem działań ochronnych dotyczących kryjówek nietoperzy w budynkach. Obejmuje to np.:

- chiropterologów z organizacji przyrodniczych, jednostek naukowych i niezależnych;
- pracowników RDOŚ, GDOŚ, parków krajobrazowych i narodowych zajmujących się zagadnieniami ochrony gatunkowej;
- przedstawicieli firm wykonujących ekspertyzy i nadzory przyrodnicze.

Wśród zarejestrowanych uczestników są także inne osoby, np. wolontariusze pomagający w działaniach ratujących nietoperze (i mające w związku z tym bezpośredni kontakt z ludźmi zgłaszającymi problemy czy znajdującymi nietoperze).

Warsztaty składają się z dwóch części:

Część I. Poradnictwo i rozwiązywanie konfliktów dotyczących nietoperzy

Podstawowe sposoby prowadzenia rozmowy i budowania porozumienia dla osiągnięcia celu w sytuacjach konfliktowych. Kategorie zgłaszanych problemów z nietoperzami oraz rodzaje zgłaszających. Jak skutecznie argumentować na rzecz nietoperzy? Pakiety sprawdzonych porad dla konkretnych sytuacji.

Część II. Metody i techniki ochrony różnych rodzajów schronień nietoperzy w budynkach

Prezentacje dotyczą kryjówek nietoperzy z gatunków o rozmaitych wymaganiach siedliskowych („strychowych”, „szczelinowych” itp.), jak i schronień wykorzystywanych w różnych porach roku. Przedstawienie rozwiązań stosowanych w Polsce i nie tylko.

Każda z tych części obejmuje także omówienie konkretnych przypadków, z którymi mieli do czynienia uczestnicy warsztatów oraz dyskusję dotyczącą doskonalenia stosowanych metod.

Udział w Warsztatach jest bezpłatny, dla uczestników przewidziano posiłek.

Lokalizacja: Biocentrum UPP, ul. Dojazd 11, Poznań (przed budynkiem bezpłatny parking)

Organizator: Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”

Prowadzący:

- Andrzej Kepel – chiropterolog, Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”
- Marta Kepel – chiropterolog, Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”
- Małgorzata Koput – psycholog, certyfikowana psychoterapeutka
- Rafał Szkudlarek – chiropterolog, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura”

Warsztaty zorganizowano w ramach projektu „GACEK – kompleksowy program podnoszenia świadomości społecznej na temat ekosystemów stanowiących siedliska nietoperzy”, który korzysta z dofinansowania o wartości ok. 659 tys. zł otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014–2021 oraz o wartości ok. 89 tys. zł z Budżetu Państwa.

WYCIECZKI POKONFERENCYJNE

I. JAK PRUSACY BUDOWALI DLA NIETOPERZY – Fort Va w Poznaniu

Element zewnętrznego pierścienia fortyfikacji poznańskich – fort pomocniczy wybudowany w latach 1887–1890. Element obszaru Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” chroniącego zimowiska nietoperzy. Społeczna ostoja przyrody należąca do PTOPI Salamandra.

Zwiedzanie w grupach z przewodnikiem, ukierunkowane na walory architektoniczne oraz historyczne, a także ich współistnienie z zimowiskiem nietoperzy. Czas zwiedzania – około godziny. Przydatna może być latarka oraz obuwie terenowe.

Oprowadzają przewodnicy ze Stowarzyszenia Miłośników Fortyfikacji „Kernwerk”.

II. BAT HILTON – zimowisko zastępcze na Kobylimpolu

Prawdopodobnie najbardziej udane zimowisko zastępcze w Europie (w sezonie 2021/2022 około 200 osobników z 8 gatunków), zaprojektowane i wybudowane wyłącznie dla nietoperzy przez Nickel Development sp. z o.o.

Ze względu na wąskie przejścia i drabiny, zwiedzanie będzie się odbywać w grupach kilkuosobowych – z przewodnikami. Czas zwiedzania – około 30 minut. Niezbędne chodzenie po drabinach – na własną odpowiedzialność. Potrzebna będzie latarka (rekomendujemy czołówkę).

Oprowadzają przewodnicy z PTOPI Salamandra, które opracowało założenia jego budowy oraz wyposażenia, a obecnie opiekuje się tym obiektem.

HARMONOGRAM ZWIEDZANIA

I. Jak Prusacy budowali dla nietoperzy – Fort Va w Poznaniu

- 10:15 – Grupa 1
- 10:45 – Grupa 2
- 11:15 – Grupa 3

II. BAT HILTON – zimowisko zastępcze na Kobylimpolu

• 11:45 – Grupa 1	• 13:00 – Grupa 6
• 12:00 – Grupa 2	• 13:15 – Grupa 7
• 12:15 – Grupa 3	• 13:30 – Grupa 8
• 12:30 – Grupa 4	• 13:45 – Grupa 9
• 12:45 – Grupa 5	• 14:00 – Grupa 10

Podczas rejestracji uczestnicy otrzymają informację o przydziale do poszczególnych grup.

